

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 11/2011-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. septembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosti JUDr. M. B., PhD., B., a Mgr. I. L., L., zastúpených advokátkou Mgr. M. L., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv zaručených čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I z 18. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. M. B., PhD., a Mgr. I. L. na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ich právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I z 18. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 18. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť spoločne a nerozdielne JUDr. M. B., PhD., a Mgr. I. L. trovy konania v sume 413,58 € (slovom štyristottrinásť eur a päťdesiatosem centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na účet ich právnej zástupkyne, advokátky Mgr. M. L., Advokátska kancelária, B.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti JUDr. M. B., PhD., a Mgr. I. L. nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2010 faxom doručená sťažnosť JUDr. M. B., PhD., B. (ďalej len „sťažovateľ v I. rade“), a 26. mája 2010 faxom doručená sťažnosť Mgr. I. L., L. (ďalej len „sťažovateľ v II. rade“, spolu len „sťažovatelia“). V predložených sťažnostiach sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Er 71/2007-821 z 18. marca 2010. Sťažovateľ v I. rade sťažnosť doručil ústavnému súdu v písomnej forme 28. mája 2010 a sťažovateľ v II. rade 31. mája 2010.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 248/2010-13 z 22. júna 2010 spojil obe sťažnosti na spoločné konanie.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 vystupuje sťažovateľ v I. rade ako oprávnený a sťažovateľ v II. rade ako vedľajší účastník. Exekučné konanie sa vedie na podklade exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica vyhotovená 23. marca 2006. Predmetom exekučného konania je vymoženie pohľadávky v sume 5 694 000 Sk s príslušenstvom a trovami exekúcie od PhDr. E. H., B. (ďalej len „povinná“).

Povinná v priebehu exekučného konania adresovala okresnému súdu viacero návrhov na odklad exekúcie (26. februára 2007, 8. októbra 2007, 26. novembra 2007, 27. novembra 2007, 16. januára 2008), z ktorých je podľa názoru sťažovateľov *„evidentné, že povinná sa účelovým podávaním množstva opakovaných návrhov na odklad exekúcie snaží spôsobovať zbytočné preťahy v exekučnom konaní a oddaľovať uspokojenie pohľadávky“*. Okresný súd všetky predložené návrhy zamietol.

Povinná doručila okresnému súdu 27. novembra 2007 aj podanie označené ako *„Žiadosť o prerušenie exekučného konania“*, pričom okresný súd túto žiadosť uznesením č. k. 1 Er 71/2007-249, EX 25/2007 z 12. decembra 2007 zamietol na základe § 36 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť. Na odvolanie povinnej Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 17 CoE 37/2008-407 z 30. mája 2008 napadnuté zamietavé uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia prvostupňového uznesenia okresného súdu bolo podľa krajského súdu nerešpektovanie zásady neformálnosti podľa § 41 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) uplatňovanej v exekučnom konaní. Okresný súd mal podľa názoru krajského súdu predmetné podanie povinnej posudzovať ako návrh na odklad exekúcie, a nie ako návrh na prerušenie exekučného konania.

Okresný súd potom rešpektujúc právny názor krajského súdu uznesením č. k. 1 Er 71/2007-434 zo 6. augusta 2008 návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol s poukazom na prekážku rei iudicatae podľa § 159 ods. 3 OSP, keďže svoj návrh na odklad exekúcie povinná zdôvodnila rovnakými skutočnosťami, ako to bolo v už predchádzajúcich návrhoch na odklad exekúcie, o ktorých okresný súd negatívne právoplatne rozhodol.

Súdny exekútor konajúci v predmetnom exekučnom konaní 31. decembra 2007 vydal dražobnú vyhlášku, v ktorej vyhlásil termín dražby nehnuteľnosti vo vlastníctve povinnej, a to spoluvlastnícky podiel v ½ ku konkretizovanému bytu. V deň konania dražby (8. februára 2008) však sťažovateľ v II. rade ako podielový spoluvlastník draženej nehnuteľnosti doručil súdnemu exekútorovi oznámenie o uplatnení jeho predkupného práva, pričom uviedol, že 5. februára 2008 zložil podľa § 166 ods. 2 Exekučného poriadku peňažnú sumu zodpovedajúcu hodnote draženého spoluvlastníckeho podielu na účet súdneho exekútora. V dôsledku toho súdny exekútor nariadenú dražbu zrušil a podaním doručeným okresnému súdu 28. augusta 2009 požiadal o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu sťažovateľom v II. rade.

Okresný súd uznesením č. k. 1 Er 71/2007-821 z 18. marca 2010 nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu sťažovateľom v II. rade neschválil. Vychádzal z názoru, že v čase vydania dražobnej vyhlášky (31. decembra 2007) nebolo právoplatne rozhodnuté o návrhu povinnej na odklad exekúcie (doručenom okresnému súdu 27. novembra 2007 ako žiadosť o prerušenie exekučného konania), a preto podľa § 56 ods. 5 Exekučného poriadku súdny exekútor mohol vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinnej. Okresný súd na základe toho dospel k záver, že *„postup exekútora (vydanie dražobnej vyhlášky) bol v rozpore s § 56 ods. 5 Exekuč. poriadku, nakoľko nebolo v čase vydania dražobnej vyhlášky rozhodnuté o návrhu povinnej na odklad exekúcie...“*.

Podľa názoru sťažovateľov uvedené uznesenie okresného súdu bolo *„vydané v zjavnom rozpore so zákonom a vykazuje viaceré znaky svojvoľného a arbitrárneho rozhodnutia“*. Sťažovatelia v tejto súvislosti dôvodia, že výklad § 56 ods. 5 Exekučného poriadku okresným súdom, *„podľa ktorého povinný môže svojimi opakovanými, hoci zjavne neodôvodnenými, návrhmi na odklad exekúcie prakticky donekonečna paralyzovať činnosť*

súdneho exekútora, a tým účinne brániť uspokojeniu pohľadávky oprávneného v primeranom čase, totižto zjavne odporuje zmyslu a účelu exekučného konania, vedie k absurdným dôsledkom (povinný môže opakovanými návrhmi na odklad exekúcie dlhodobo oddaľovať uspokojenie pohľadávky oprávneného) a jednostranne zvýhodňuje povinného na úkor práv a oprávnených záujmov oprávneného...“.

Podľa názoru sťažovateľov skutočnosť, že krajský súd 30. mája 2008 uznesenie okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prerušenie exekučného konania zrušil z dôvodu nerešpektovania zásady neformálnosti, „*nemožno následne označiť za pochybenie súdneho exekútora, ktorý legitímne a v súlade s Exekučným poriadkom vychádzal z aktuálneho právneho stavu a riadil sa rozhodnutiami exekučného súdu...“.*

Napadnuté uznesenie okresného súdu je tak podľa sťažovateľov „*prejavom prílišného formalizmu odporujúcemu materiálnemu chápaniu zákonnosti (§ 1 Občianskeho súdneho poriadku) a princípom materiálneho právneho štátu, ktorý je nadradený formálnemu chápaniu právneho štátu...“.*

Porušenie základného práva na zákonného sudcu sťažovateľ v I. rade vidí v skutočnosti, že v jeho veci rozhodovala sudkyňa okresného súdu JUDr. H. H., ktorá bola „*v poradí už piatym sudcom, ktorému bola predmetná vec v krátkom časovom období pridelená. Uvedená sudkyňa opakovane, už od 2. septembra 2009, namietala, že je v uvedenej veci zákonnou sudkyňou“*, pretože „*predmetná exekučná vec... jej bola v auguste 2009 pridelená napriek tomu, že ona je sudkyňou pre agendu registra ,C‘ a podľa Rozvrhu práce na rok 2009 exekučnú agendu nevykonávala“*. Napriek tomu 18. marca 2010 vydala táto sudkyňa uznesenie o neschválení nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu. Obdobným spôsobom odôvodnil tvrdené porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu aj sťažovateľ v II. rade.

Ústavný súd si 4. októbra 2010 vyžiadal súdny spis vo veci sp. zn. 1 Er 71/2007, ktorý mu okresný súd doručil 18. októbra 2010.

Po preštudovaní vyžiadaného súdneho spisu a jeho vrátení okresnému súdu (4. januára 2011) ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 11/2011-26 z 18. januára 2011 prijal

podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie, pričom v časti namietajúcej porušenie základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Následne ústavný súd 23. februára 2011 vyzval predsedníčku okresného súdu na vyjadrenie k vecnej stránke prijatej sťažnosti a na oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Predsedníčka okresného súdu doručila 22. marca 2011 ústavnému súdu oznámenie, v ktorom informovala, že *„vec je právoplatne skončená a preto bol spisový materiál na základe žiadosti zapožičaný Krajskej prokuratúre v Bratislave, dňa 21.2.2011 z dôvodu podnetu na mimoriadne dovolanie... Po vrátení súdneho spisu Vám bude vyjadrenie obratom zaslané.“*

Vyjadrenie k meritórnej stránke prerokúvanej sťažnosti doručila predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu 3. júna 2011. Rekapitulovala v ňom procesné úkony od 4. januára 2011 a následne sa ťažiskovo venovala sťažnostným námietkam argumentujúcim v prospech tvrdeného porušenia základného práva sťažovateľov na zákonného sudcu. Zdôraznila, že okresný súd musel odstraňovať nedostatky podaní účastníkov konania, bol povinný adekvátne reagovať na ich procesné návrhy a *„za každých okolností sa snažil, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb“*.

V závere svojho vyjadrenia predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu navrhla, aby v prípade vyslovenia porušenia sťažovateľmi označených práv *„bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietáhov v konaní“*, a aby z tohto dôvodu nebolo priznané finančné zadosťučinenie. Predsedníčka okresného súdu vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Predsedička okresného súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 22. marca 2011 uviedla, že vec sp. zn. 1 Er 71/2007 „*je právoplatne skončená*“, a v podaní doručenom ústavnému súdu 3. júna 2011 toto tvrdenie nijako nekonkretizovala. Vzhľadom na to, že prípadné právoplatné skončenie sporného exekučného konania by pre ďalší postup ústavného súdu mohlo mať zásadný právny význam (eventuálne zastavenie konanie pre odpadnutie jeho predmetu), vyzval ústavný súd 8. júla 2011 podpredsedníčku okresného súdu na odstránenie nastolených pochybností.

Zároveň ústavný súd 8. júla 2011 zaslal právnej zástupkyňi sťažovateľov vyjadrenia okresného súdu s možnosťou zaujať k nim stanovisko.

Podpredsedníčka okresného súdu doručila 26. júla 2011 ústavnému súdu podanie, v ktorom oznámila, že „*k právoplatnému skončeniu veci došlo posledným uznesením č. k. 1Er 71/2007-821 zo dňa 18. 3. 2010 a to neschválením nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 3. 2010 (ide o zjavne nesprávny údaj, keďže úradná pečiatka na origináli napadnutého uznesenia dokazuje, že nadobudlo právoplatnosť 26. marca 2011; to korešponduje aj s obsahom spojených sťažností)*“. Uviedla tiež, že „*vo veci napadol ďalší návrh povinnej a to dňa 1. 7. 2011, o ktorom bolo rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I dňa 14. 7. 2011. Vyexpedovaný bol dňa 19. 7. 2011. Súd čaká na uplynutie odvolacej lehoty.*“.

Sťažovatelia doručili ústavnému súdu prostredníctvom právnej zástupkyne svoje stanovisko k vyjadreniam okresného súdu 31. augusta 2011. Na pomerne rozsiahlom priestore sa v ňom venujú problémom súvisiacim so zákonnosťou sudcov, ktorým bola vec od začatia konania pridelená. Rovnako podrobne oponujú tvrdeniam okresného súdu súvisiacim s plynulosťou postupu okresného súdu v predmetnom exekučnom konaní. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu z 18. marca 2010 zdôrazňujú, že „*sporný návrh povinnej na ‚prerušenie‘ exekúcie z 27. novembra 2007, ktorý podľa právneho názoru Krajského súdu v Bratislave vyjadreného v uznesení sp. zn. 17 CoE 37/2008-407 z 30. mája 2008 mal byť okresným súdom z hľadiska jeho obsahu posúdený ako návrh na odklad exekúcie, bol Okresným súdom Bratislava I zamietnutý správne,*

a to nielen z dôvodu, že podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku exekučné konanie nemožno prerušiť, ale predovšetkým z dôvodu existencie neodstrániteľných nedostatkov konania, a to prekážky litispendencie (§ 83 OSP), na ktorú sme poukázali v ústavnej sťažnosti z 20. mája 2010, a tiež prekážku res iudicata (§ 159 ods. 3 OSP), keďže povinná voj návrh zdôvodnila rovnakými skutočnosťami, ako vo svojich predchádzajúcich návrhoch na odklad exekúcie, o ktorých už okresný súd negatívne právoplatne rozhodol. Napokon Okresný súd Bratislava I existenciu prekážky rei iudicatae podľa § 159 ods. 3 OSP uznal vo svojom uznesení sp. zn. I Er 71/2007-434 zo 6. augusta 2008, ktorým predmetný návrh povinnej z 27. novembra 2007 z uvedeného dôvodu zamietol. Aj vzhľadom na uvedené neodstrániteľné procesné prekážky konania o predmetnom návrhu povinnej sa uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. I Er 71/2007-821 z 18. marca 2010 javí ako prejav ústavne nekonformného extrémneho formalizmu nezlučiteľného s princípom materiálneho právneho štátu. Uvedeným rozhodnutím okresný súd neoprávnene poskytol ochranu povinnej, hoci z jej doterajšieho postupu v predmetnom exekučnom konaní je zrejmé, že sa neodôvodnenými a účelovými podaniami snaží spôsobiť zbytočné prieťahy v exekučnom konaní, čo sa jej so značným prispením samotného okresného súdu doposiaľ (t. j. viac ako 4 a pol roka) úspešne darí.“.

Sťažovatelia tiež uviedli, že „nesprávnym úradným postupom a rozhodovaním Okresného súdu Bratislava I v uvedenom exekučnom konaní je obom sťažovateľom spôsobovaná mimoriadna majetková aj nemajetková ujma“, ktorú v ďalšej časti svojho stanoviska konkretizujú.

Keďže okresný súd (vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 3. júna 2011) i obaja sťažovatelia (v záverečných častiach svojich sťažností) vyjadrili súhlas s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci, ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami účastníkov konania k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Sťažovatelia tvrdia porušenie označených základných práv formalistickým uplatňovaním relevantných ustanovení Exekučného poriadku, ktoré podľa ich názoru v konečnom dôsledku nastoľuje stav, v ktorom „*povinný môže svojimi opakovanými, hoci zjavne neodôvodnenými, návrhmi na odklad exekúcie prakticky donekončena paralyzovať činnosť súdneho exekútora, a tým účinne brániť uspokojeniu pohľadávky oprávneného...*“.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu považuje ústavný súd vzhľadom na charakter predostretých sťažnostných námietok za potrebné v prvom rade poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom jeho kontroly iba vtedy, ak by vyведенé závery všeobecných súdov boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Z citovanej judikatúry vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Okrem toho však ústavná neakceptovateľnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokúvaný skutkový prípad. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dôjde k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov (III. ÚS 346/09, III. ÚS 24/2010). Každý má totiž právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany

dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností, ktoré vyplývajú priamo zo zákona (III. ÚS 64/04).

1.1 Podľa § 56 ods. 1 Exekučného poriadku na návrh povinného môže súd (§ 45) povoliť odklad exekúcie, ak sa povinný bez svojej viny ocitol prechodne v takom postavení, že by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho alebo pre príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky a oprávnený by nebol odkladom exekúcie vážne poškodený. Odklad exekúcie môže súd povoliť iba na návrh povinného, ktorý je fyzickou osobou.

Podľa § 56 ods. 5 Exekučného poriadku do rozhodnutia súdu o odklade exekúcie môže exekútor vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného.

Podľa § 166 ods. 2 Exekučného poriadku spoluvlastník hnutelnej veci alebo nehnuteľnej veci, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve, môže zabrániť predaju veci, ak najneskôr do začiatku dražby zloží u exekútora v hotovosti alebo šekom na účet exekútora sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť. Ak jeden zo spoluvlastníkov zloží túto sumu na účet exekútora, považuje sa za vydražiteľa podielu...

Podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu podlieha schváleniu súdom.

1.2 Exekučný poriadok explicitne neustanovuje podmienky, ktoré je exekučný súd povinný pri schvaľovaní nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku skúmať. Nemožno však pochybovať, že okrem splnenia podmienok výslovne formulovaných v § 166 ods. 2 Exekučného poriadku je pri rozhodovaní podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku nevyhnutné dôsledne rešpektovať účel exekúcie

ako právneho inštitútu. Je ním vymoženie právoplatne a vykonateľne judikovanej pohľadávky oprávneného voči povinnému. Pritom však nemožno opomenúť, že právna úprava exekúcie poskytuje ochranu exekvovateľnej pohľadávke oprávneného za súčasného dôsledného rešpektovania požiadavky minimalizácie verejno-mocenských zásahov do individuálnej sféry povinného. Inými slovami, využívanie exekučných prostriedkov nesmie zasahovať do základných práv a slobôd povinného nad mieru nevyhnutnú na dosiahnutie už definovaného základného účelu exekúcie.

Úlohou Exekučného poriadku je teda prostredníctvom normatívnej matérie inkorporovanej v jednotlivých právnych inštitútoch v čo najväčšej možnej miere zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov oprávneného i povinného v podmienkach konkrétneho exekučného prípadu za súčasného účinného a efektívneho dosiahnutia účelu exekúcie. Takým právnym inštitútom je aj odklad exekúcie podľa § 56 ods. 1 Exekučného poriadku chrániaci povinného ocitnutejšieho sa prechodne v sociálne kritickom postavení, ktorého negatívne dôsledky by sa okamžitým ďalším priebehom exekúcie zvlášť negatívne prehĺbili.

Právnym dôsledkom podania návrhu na odklad exekúcie je zákaz vykonávania úkonov povereným súdnym exekútorom, ktoré by priamo zasahovali do majetkovej sféry povinného, a tým by boli spôsobilé negatívne ovplyvniť jeho sociálne postavenie. Preto po podaní návrhu na odklad exekúcie môže exekútor vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného. Možno teda konštatovať, že ak exekučný súd identifikuje skutočnosti tvrdené a preukázané povinným ako zakladajúce dôvod na odklad exekúcie, potom právo oprávneného na čo najrýchlejšie vymoženie jeho pohľadávky musí dočasne ustúpiť ochrane povinného. Základným účelom odkladu exekúcie v exekučnom konaní podľa § 56 Exekučného poriadku je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, pričom však musia byť rešpektované aj základné práva toho, voči komu takéto rozhodnutie smeruje (III. ÚS 64/04).

1.3 Formálna zákonná podmienka na uplatnenie následku podľa § 56 ods. 5 Exekučného poriadku (podanie návrhu na odklad exekúcie) bez akýchkoľvek pochybností vyvoláva v teoretickej rovine aj nebezpečenstvo zneužitia zo strany povinného

prostredníctvom účelového opakovaného podávania návrhov na odklad exekúcie tak, aby v dlhodobjšom časovom horizonte nebolo možné k samotnému nútenému výkonu exekučného titulu pristúpiť. Požiadavka ústavne konformného výkladu však v takom prípade od konajúceho súdu vyžaduje, aby právne normy relevantné pri jeho rozhodovaní interpretoval spôsobom, ktorý zabráni zneužitiu práva cestou jeho formalistického výkladu.

Okolnosti preskúmaného exekučného konania zahŕňajú podľa názoru ústavného súdu signály naznačujúce účelové využívanie návrhov na odklad exekúcie zo strany povinnej. Negatívne dôsledky tohto javu sa už prejavili v náleze ústavného súdu č. k. IV. ÚS 225/2010-75 z 9. septembra 2010, v ktorom boli konštatované prierahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007, a to aj z dôvodu neefektívnosti jeho procesného postupu.

Vo vzťahu k tu prerokúvanému prípadu sa dôsledky účelového využívania návrhov na odklad exekúcie zo strany povinnej zavŕšili v napadnutom uznesení okresného súdu z 18. marca 2010, ktorým nebolo schválené nadobudnutie exekvovaného spoluvlastníckeho podielu podľa § 166 ods. 2 Exekučného poriadku. Dôvodom neschválenia bola totiž práve skutočnosť, že v období medzi podaním návrhu na odklad exekúcie (27. novembra 2007) a právoplatným rozhodnutím o ňom (18. augusta 2008) poverený súdny exekútor vydal dražobnú vyhlášku (31. decembra 2007) presahujúcu okruh úkonov smerujúcich len k zabezpečeniu majetku povinnej.

1.4 Podľa názoru ústavného súdu sa obsah základného práva na súdnu ochranu pri rozhodovaní podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku stelesňuje v povinnosti exekučného súdu dôsledne chrániť právoplatne judikovanú pohľadávku oprávneného, ale brať pri tom do úvahy aj hľadiská ochrany povinného pred nadmerným exekučným zasahovaním do jeho základných práv. Podľa toho, ktorý záujem v konkrétnom prípade preváži, exekučný súd nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu schváli alebo neschváli. Z ústavno-právnej perspektívy je exekučný súd rovnako povinný uplatňovať metódu ústavne konformného výkladu.

1.5 Ústavný súd je toho názoru, že v posudzovanom prípade okresný súd ústavne nekonformným spôsobom uprednostnil právom chránený záujem povinnej na ochranu jej sociálneho postavenia pred záujmom sťažovateľa v I. rade (oprávneného) na riadnom a čo najefektívnejšom vymožení jeho právoplatne judikovanej pohľadávky.

Z vyžiadaného súdneho spisu nepochybne vyplýva, že povinná svoj návrh na odklad exekúcie doručený okresnému súdu 27. novembra 2007 založila výlučne na dôvodoch, ktoré už v bezprostredne predchádzajúcej minulosti okresný súd neuznal za relevantné na odklad exekúcie. Samotný okresný súd v uznesení č. k. 1 Er 71/2007-434 zo 6. augusta 2008, ktorým zamietol návrh povinnej z 27. novembra 2007 na odklad exekúcie, dôvodí, že „*povinný v návrhu na odklad exekúcie, ktorý bol doručený súdu dňa 27.11.2007 neuviedol iné dôvody ako dôvody, o ktorých súd už rozhodol predchádzajúcimi rozhodnutiami, a to uznesením, č. k. 1Er 71/2007-211 zo dňa 23.08.2007, právoplatným dňa 01.10.2007 uznesením, č. k. 1Er 71/2007-231 zo dňa 07.11.2007, právoplatným dňa 20.11.2007, uznesením, č. k. 1Er 71/2007-240 zo dňa 28.11.2007, právoplatným dňa 15.12.2007*“. Zamietnutie návrhu tak bolo logickým dôsledkom existencie procesnej prekážky rei iudicatae podľa § 159 ods. 3 OSP. Zároveň však popísané okolnosti podávania návrhov povinnej na odklad exekúcie (podoprené obsahom vyžiadaného spisu okresného súdu) i na ne logicky nadväzujúce zamietavé uznesenie pre prekážku už rozhodnutej veci považuje ústavný súd za dôkaz účelového využívania ustanovenia § 56 ods. 5 Exekučného poriadku zo strany povinnej.

1.6 Zneužívaniu práva konajúci súd v medziach svojej kompetencie nesmie priznať ochranu. Účelové konanie povinnej malo za cieľ zvýhodniť ju v porovnaní s postavením sťažovateľa v I. rade ako oprávneného tým, že bude sústavne dochádzať k oddiaľovaniu reálneho vymożenia exekvovanej pohľadávky bez danosti právom aprobovaných dôvodov. Ústavný súd nespochybňuje povinnosť okresného súdu o každom návrhu povinnej (aj o účelovom) rozhodnúť, bolo však úlohou okresného súdu, aby pri rozhodovaní podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku eliminoval negatívne dôsledky plynúce pre sťažovateľa v I. rade z jednoznačne sa črtajúcej účelovosti konania povinnej. Práve rozhodovanie o schválení nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu ponúklo okresnému súdu príležitosť účinne ochrániť sťažovateľa v I. rade pred účelovým postojom povinnej, ktorá sa

opakovaným podávaním návrhov na odklad exekúcie snažila uspokojenie vymáhanej pohľadávky oddialiť.

Okresný súd však neschválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu sťažovateľom v II. rade, čo v popísaných okolnostiach posudzovaného prípadu znamenalo akceptovanie formalistického výkladu právnych noriem, poskytnutie ochrany zneužívaniu práva uprednostnením právom nechráneného záujmu povinnej (špekulatívny záujem na oddialení výkonu exekúcie bez akceptovateľných dôvodov) a v konečnom dôsledku nerešpektovanie požiadavky na ochranu práva oprávneného na účinné vymożenie judikovanej pohľadávky stelesneného v celkovom koncepte exekučného práva a súčasne tvoriaceho obsah základného práva oprávneného na súdnu ochranu (bod 1.4).

Ústavný súd tak uzatvára, že uznesením okresného súdu č. k. 1 Er 71/2007-821 z 18. marca 2010, ktoré je výsledkom ústavne nekonformného posúdenia podmienok pre rozhodnutie podľa § 166 ods. 3 Exekučného poriadku, ako aj ústavne nekonformného výkladu vzťahu § 56 ods. 5 a § 166 ods. 3 Exekučného poriadku, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa v I. rade na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (bod 1 výroku tohto nálezu).

1.7 Na rovnakom podklade bolo predmetným uznesením porušené aj základné právo sťažovateľa v II. rade na súdnu ochranu. Okresný súd totiž napadnutým uznesením neposkytol súdnu ochranu právu sťažovateľa v II. rade na nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu podľa § 166 ods. 2 Exekučného poriadku napriek tomu, že sťažovateľ v II. rade všetky podmienky na nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu splnil a záujem povinnej, na ktorom založila svoj návrh na odklad exekúcie, nebol z už uvedených dôvodov hodný súdnej ochrany (bod 1 výroku tohto nálezu).

2. Sťažovatelia navrhli vysloviť porušenie ich práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením okresného súdu.

Na exekučné konanie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa stabilizovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) [rozsudok z 19. marca 1997 vo veci *Hornsby v. Grécko* (§ 40)] výkon súdneho rozhodnutia je považovaný

za integrálnu súčasť prejednávania veci („trial“) z hľadiska čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na výkon rozhodnutia vyplýva z princípu vlády práva.

Aj vo sfére exekučného konania preto platí stabilizovaný názor ústavného súdu, podľa ktorého formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Keďže teda ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľov garantovaného im čl. 46 ods. 1 ústavy, bolo potrebné vysloviť i porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

3. Sťažovatelia ďalej navrhli ústavnému súdu vysloviť aj porušenie ich základného práva vlastniť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny) a práva pokojne užívať majetok zaručeného čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd vykladá a aplikuje čl. 20 ústavy tak, aby jeho výklad a aplikácia boli v súlade s čl. 1 dodatkového protokolu (PL. ÚS 17/00) i s jeho výkladom a aplikáciou ESĽP. Preto posudzuje námietky sťažovateľov týkajúce sa porušenia práv podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 20 ústavy spoločne, čo mu umožňuje i to, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 20 ústavy rovnakým skutkovým stavom.

Aj z judikatúry ESĽP vyplýva, že „majetky“ môžu byť buď majetky existujúce, alebo majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, o ktorých sťažovateľ môže tvrdiť, že má aspoň „legitímnu nádej“ na ich zhmotnenie (rozsudok ESĽP vo veci PINE VALLEY DEVELOPMENTS LTD. a iní v. Írsko z 29. novembra 1991, rozsudok ESĽP vo veci PRESSOS COMPANIA NAVIERA S. A. a iní v. Belgicko z 20. novembra 1995).

Pokiaľ však ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľov upraveného v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva upraveného v čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd uvádza, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva

sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušenie uznesenia okresného súdu č. k. 1 Er 71/2007-821 z 18. marca 2010 sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08, IV. ÚS 22/2010, II. ÚS 37/2011) otvára priestor na to, aby sa okresný súd sám vyrovnal s ochranou označených práv hmotného charakteru. Ústavný súd preto sťažnosti v časti, v ktorej sa sťažovatelia domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, nevyhovel uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom (bod 4 výroku tohto nálezu).

4. Rovnako tak ústavný súd vo výrokovej časti tohto nálezu nevyslovil porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy. Ustanovenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy majú charakter všeobecných ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (napr. IV. ÚS 70/2011) a neformulujú žiadne základné právo ani slobodu účastníka konania, preto ústavný súd nemôže v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť ich porušenie (napr. III. ÚS 119/2011). To isté v zásade platí aj o čl. 152 ods. 4 ústavy, ktorý má charakter generálneho interpretačného princípu vždy uplatňovaného ústavným súdom vo svojej rozhodovacej činnosti (m. m. IV. ÚS 383/08). Vzhľadom na to ústavný súd ani tejto časti sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

5. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu aj ich práva na spravodlivé súdne konanie, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal

rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

V danom prípade sa viazanosť okresného súdu týka uvedených právnych názorov ústavného súdu, a to v prvom rade potreby dôsledne zohľadniť skutkové okolnosti predmetného exekučného konania vyznačujúce sa opakovanými a na tých istých dôvodoch založenými návrhmi povinnej na odklad exekúcie a z tejto rozhodujúcej skutkovej perspektívy sa pri opätovnom rozhodovaní o návrhu na schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu sťažovateľom v II. rade vysporiadať s aplikačným vzťahom § 56 ods. 5 a § 166 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku tak, aby sa pri právnom posúdení skutkovej okolnosti spočívajúcej vo vydaní dražobnej vyhlášky súdnym exekútorom (31. decembra 2007) dôsledne rešpektovali exekučným právom chránené záujmy oprávneného (sťažovateľa v I. rade) i vedľajšieho účastníka (sťažovateľa v II. rade). Okresný súd by však zároveň mal dbať o poskytnutie právnej ochrany povinnej v požadovanej kvalite. Nemožno pritom opomenúť, že úroveň požadovanej kvality súdnej ochrany povinnej ovplyvňuje ona samotná, a to argumentačno-právnym charakterom svojich procesno-právnych podaní.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľov garantovaného im čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj ich práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadost'účinenia, ktoré si uplatnili v sume každému po 50 000 €.

Sťažovatelia svoju žiadosť zdôvodnili značnou majetkovou i nemajetkovou ujmu spôsobenou nezákonným postupom a napadnutým rozhodnutím okresného súdu. Tvrdenú ujmu konkretizovali sťažovatelia v stanovisku doručenom ústavnému súdu 31. augusta 2011 tak, že sťažovateľ v I. rade *„z vymáhanej pohľadávky v roku 2008 odviedol Slovenskej republike daň z pridanej hodnoty v sume viac ako 1 milión slovenských korún. V dôsledku*

odkladu splatnosti uvedenej dane Daňový úrad Bratislava IV uriadil na byt vo vlastníctve sťažovateľa daňové exekučné záložné právo. Sťažovateľ musel vyvinúť značné úsilie, aby uvedenú daň a sankciu za odklad splatnosti DPH (viac ako stotisíc slovenských korún) daňovému úradu uhradil.

Sťažovateľ v prvom rade v záujme ochrany svojich práv a oprávnených záujmov v predmetnom exekučnom konaní venoval stovky hodín svojej práce reagovaním na množstvo účelových podaní povinnej ako aj na opakovaný nesprávny úradný postup a rozhodnutia okresného súdu, a to na úkor svojho pracovného a voľného času, čo pre sťažovateľa, ako advokáta, predstavuje značnú majetkovú ujmu.

Priebeh uvedeného exekučného konania mimoriadne poškodil dobré meno sťažovateľa v prvom rade ako advokáta a vysokoškolského učiteľa ústavného práva a závažným spôsobom narušil jeho dôveru vo vymožitelnosť práva a spravodlivosti súdnou cestou v Slovenskej republike.“.

Sťažovateľ v II. rade zas uviedol, že „napriek skutočnosti, že už 5. februára 2008 ako spoluvlastník predmetných nehnuteľností zložil na účet súdneho exekútora sumu 3.200.000,- Sk, pričom podľa § 166 ods. 2 Exekučného poriadku a ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa mal k uvedenému dňu stať výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, do dnešného dňa, t. j. viac než 3 a pol roka od uvedenej právnej skutočnosti, v dôsledku nesprávneho postupu a nezákonného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. I Er 71/2007-821 z 18. marca 2010 nemôže sťažovateľ v druhom rade realizovať svoje vlastnícke oprávnenia k predmetným nehnuteľnostiam ani disponovať uvedenými peňažnými prostriedkami, ktoré sú bez zhodnocovania a podliehajúce inflácii dlhodobo viazané na účte súdneho exekútora“.

Z citovaného čl. 127 ods. 3 ústavy vyplýva, že finančné zadost'učinenie sa môže, ale nemusí priznať. Ústavný súd je toho názoru, že takéto zadost'učinenie je namieste tam, kde nie je možné dosiahnuť a dovŕšiť ochranu porušeného základného práva iným, ústavne a zákonne upraveným spôsobom (napr. I. ÚS 15/02, I. ÚS 139/02, II. ÚS 152/08).

Podľa názoru ústavného súdu je ochrana základného práva sťažovateľov účinne poskytnutá tým, že ústavný súd konštatoval jeho porušenie, zrušil napadnuté uznesenie

okresného súdu a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie s formulovaním záväzného právneho názoru. Okrem toho, v relácii k zdôvodneniu požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovateľmi ústavný súd zdôrazňuje, že cieľom finančného zadosťučinenia nie je náhrada prípadnej škody vzniknutej ústavne chybným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci (napr. III. ÚS 237/07, III. ÚS 87/08). Ústavný súd preto sťažovateľom požadované finančné zadosťučinenie nepriznal.

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovatelia si v sťažnosti uplatnili nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom bez ich podrobnejšieho vyčíslenia.

Ústavný súd vzhľadom na výsledok meritórneho prerokovania spojených sťažností považoval za potrebné priznať sťažovateľom náhradu trov konania každému za dva úkony právnej služby poskytnutej ich právnou zástupkyňou, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, ako aj za písomné podanie – sťažnosť.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Úkony právnej služby boli vykonané v roku 2010. Základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 2 vyhlášky predstavuje 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 721,40 € pre úkony v roku 2010), čo predstavuje za jeden úkon v roku 2010 odmenu sume 120,23 € a k tomu režijný paušál v sume 7,21 €.

Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky v znení účinnom do 31. mája 2010 sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Oba úkony právnej služby, za ktoré ústavný súd priznáva sťažovateľom náhradu, boli vykonané v máji 2010. Základná sadzba odmeny za tieto úkony sa tak znižuje o 20 %, čo zodpovedá prechodnému ustanoveniu § 20b vyhlášky (za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júnom 2010, patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov). Náhrada trov právneho zastúpenia vo vzťahu k prevzatiu a príprave zastúpenia sťažovateľov, ako aj k podaniu sťažnosti preto po znížení predstavuje sumu 384,74 €.

K tomu bolo potrebné pripočítať štyrikrát režijný paušál, teda štyrikrát po 7,21 €, čo predstavuje 28,84 €. Ústavný súd sťažovateľom priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 413,58 € (bod 3 výroku tohto nálezu), pričom okresný súd je povinný zaplatiť ju na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011